

טוני גרינמן, משרד עורכי דין עדכונים בדיני זכויות יוצרים, תקשורת ומדיה

העדכון מוגש כשירות ללקוחותינו. למידע מפורט יותר בקרו באתר שלנו ב-
www.tglaw.co.il

בקנדה נפסק, כי ספקי גישה לאינטרנט אינם אחראים להפרת זכויות יוצרים ע"י משתמשי קצה

ביהמ"ש העליון הפדרלי בקנדה קבע בדעת רוב כי ספקי שירותי אינטרנט לא יחויבו בתשלום תמלוגים ליוצרים, בגין הורדת יצירות מוגנות ע"י משתמשי קצה.

עם זאת, דעת הרוב הביעה הבנה ליוצרים, והכריזה כי "יכולתה של רשת האינטרנט להפיץ יצירות אמנות ואינטלקט הנה אחד החידושים הגדולים של עידן המידע, ויש לסייע לשימוש זה, ולא לדכאו. אך אין לעשות זאת באופן בלתי הוגן, על חשבונם של היוצרים."

השאלה העיקרית שנדונה בעתירה הנה, על מי מוטל לפצות יוצרים מוזיקליים בגין זכויות היוצרים שלהם ביצירות מוזיקליות המורדות ע"י גולשים בקנדה מאתרים הממוקמים במדינות זרות באמצעות רשת האינטרנט.

אגודת SOCAN הקנדית, ארגון קולקטיבי המקצה זכויות שימוש ביצירות של החברים באגודה, טענה שספקי האינטרנט מפרים את זכותו החוקתית הבלעדית של בעל זכות יוצרים – להעביר (בחוק הקנדי: communicate) את היצירה לציבור באמצעות תקשורת, ו/או לאשר תקשורת שכזו, וכי עליהם לשלם לאגודה תמלוגים. ספקי האינטרנט טענו כי אינם "מעבירים" או "מאשרים העברה" של יצירה

מוזיקלית לאיש, אלא הנם מעין צינור בלבד, ואינם מפקחים על תכני תעבורת האינטרנט אותה הם מאפשרים.

החוק הקנדי שולל הטלת אחריות על גורמים מתווכים בלבד, ולפיכך כל עוד ספק האינטרנט משמש כצינור נייטרלי, הנוקט אך ורק באמצעים החיוניים להעברת אינפורמציה ע"י המשתמשים, אין לראות בו כ"מעביר לציבור". בהקשר זה נדרש ביהמ"ש לסוגיית העותקים הזמניים של הנתונים המועברים באינטרנט, הנשמרים ע"י ספק האינטרנט בזכרון ה-cache על השרת שלו, על מנת לאפשר העברה מהירה וזולה יותר של נתונים.

דעת הרוב סברה כי אין לראות בשמירת עותק זמני כהפרה של זכויות היוצרים ע"י ספקי האינטרנט. עם זאת, חלק מהשופטים סברו כי מקום שבו נשמר עותק זמני שכזה על מחשב הממוקם בקנדה, והוא מועבר בהמשך, נוצרת הפרה עצמאית של זכויות יוצרים בקנדה, אך אין בתרומתו של העותק הזמני למהירות ולהזלת תמסורת הנתונים באינטרנט כדי להפכו לאמצעי חיוני להעברת הנתונים.

ב"מ לערעורם בארה"ב קבע שחברות המפיצות תוכנות שיתוף קבצים אינן מפרות זכויות יוצרים

בית משפט פדרלי לערעורים פסק פה-אחד כי החברות

המפיצות את תוכנות גרוקסטר ומורפיאוס לשיתוף קבצים, אינן אחראיות בהפרה תורמת ו/או שילוחית בגין השימוש המפר ביצירות מוגנות שנעשה ע"י המשתמשים בתוכנות. בכך דחה ביהמ"ש את ערעורם של אולפני סרטים וחברות תקליטים גדולים על פסק הדין של בית המשפט האזורי משנת 2003.

אולפני סרטים גדולים, וחברות תקליטים, שהנם בעלי זכויות יוצרים ביצירות אודיו ווידאו רבות, תבעו את חברות התוכנה בטענה כי למעלה מ-90% מהקבצים המוחלפים באמצעות רשת ה-P2P מוגנים בזכויות יוצרים, וכי יש לראות במפיצות התוכנה כאחראיות באופן תורם ו/או שילוחי להפרת זכויות היוצרים ע"י המשתמשים.

הואיל ומדובר ברשתות בעלות מאפיינים דומים, או כמעט זהים, לאלה של רשת Kazaa הנפוצה, והואיל וזו התייחסות ראשונה של בית משפט לערעורים בארה"ב לטכנולוגיה זו, נודעת לפסק דין זה חשיבות רבה, ויש בה כדי להשפיע במידה רבה על היערכות תעשיות המוסיקה והסרטים לקראת המשך העידן הדיגיטלי.

בית המשפט שלל קיומה של הפרה תורמת, עקב אי קיומן של דרישות הידיעה (של חברות התוכנה על הפרת הזכויות על-ידי המשתמשים), והתרומה הממשית להפרה. בית המשפט אימץ את ההלכה שנפסקה בפרשת ה-"Betamax" הידועה וקבע כי, לאור העובדה שתוכנת

הפיצוי. עם זאת, קביעת סוגי האמצעים הושארה לשיקול דעתו של שר המשפטים, כך שלא ברור אם יוטל היטל על כוננים קשיחים. ובמילים אחרות, לא ברור אם היוצרים יקבלו פיצוי בגין הורדת קבצי מוסיקה באינטרנט. בכך, נופל בתזכיר פגם מהותי, כאשר שוב לא ניתן מענה חד-משמעי לגורם העיקרי כיום להפסדי בעלי זכויות יוצרים, שהוא החלפה של קבצי מוסיקה וסרטים באמצעות תוכנות ה-P2P, כגון KAZAA.

בנוסף, התזכיר אינו ממלא דיו את הצורך בהתאמת המשפט למציאות הטכנולוגית, שכן, כפי שמובהר בדברי ההסבר, לא יכללו בהסדר מכשירים המשמשים להעתקה, כגון צורבים.

ב"מ העליון קבע: חופש הביטוי גובר על הזכות לשם טוב בטרם הפרסום

ביהמ"ש העליון שב וקבע, כי אין למנוע שידורה של כתבת תחקיר בתכנית "כלבוטק", על אף פוטנציאל הפגיעה בשמו הטוב של גינקולוג, נשוא כתבת התחקיר.

לדבריה של השופטת בייניש, "הכלל של אי מתן צו מניעה עובר לפרסום הוא דוגמא לרף הגבוה של המחיר אותו אנו, כחברה, מוכנים לשלם על מנת להגן על הערכים הנעלים של חופש הביטוי וחופש העיתונות העומדים בבסיסה של שיטת המשטר הדמוקרטית". זאת, כל עוד אין המדובר במקרה ברור של פרסום דבר שקר. לנפגע מדבר הפרסום עומדות תרופות לאחר מעשה, בהן פיצויים או פרסום מתקן.

סיכומי הפסיקה הוכנו ע"י עו"ד טוני גרינמן וחמוטל לזין

בעלי זכויות היוצרים והמבצעים ביצירות אמורים להיות מפוצים ע"י תשלום "גמול" מהממשלה בשיעור של 5% ממכירות ה"קלטות", המשמשות לטביעת היצירות.

הסדר זה פגום משתי בחינות: ראשית, הגדרת המונח "קלטת" מנוסחת באופן שאינו חל על כוננים קשיחים, וספק אם חל על אמצעים דיגיטליים אחרים, כגון תקליטורים לצריבה. שנית, מכיוון שהפיצוי משולם ישירות מהממשלה, ולא באמצעות היטל המוטל על הקלטות, לא ניתן לאמוד בצורה אמינה את המכירות של הקלטות שמהן יש לגזור את הפיצוי של היוצרים.

על פי התזכיר, תותר העתקה של "תקליט מסחרי" ושל יצירות וביצועים הנכללים בו, אשר נעשית למטרה פרטית ושלא למטרות מסחריות. במקביל, מוצע לפצות את היוצרים והמבצעים של היצירות באמצעות הטלת חובת תשלום גמול על יצרנים ויבואנים של "התקנים המשמשים להעתקת תקליטים מסחריים", שייקבעו לפי פרמטרים בחוק. גמול זה יועבר לידי חברות תמלוגים, שייקבעו אף הן לפי הפרמטרים בחוק.

פגם מרכזי בתזכיר – וגם שינוי מהותי שעליו לא מופיעה מילה בדברי ההסבר – טמון בשימוש במונח "תקליט מסחרי", דבר שמוציא את היצירות האורקוליות לחלוטין מהסדר גמול ההעתקה הפרטית. שינוי זה מקפח את היוצרים האורקוליים, שלא יזכו לפיצוי על ההעתקה רחבת ההיקף של יצירותיהם.

בכל הקשור ליצירות מוסיקליות, ההצעה מעדכנת את ההסדר הקיים כיום בכך שהיא מאפשרת לכלול גם סוגי מדיה דיגיטליים, כגון דיסקים לצריבה, בהסדר

שיתוף הקבצים משמשת לשימושים לגיטימיים מהותיים, אזי בכל הנוגע לקבצים שאינם מוגנים בזכויות יוצרים, אי אפשר לייחס לנתבעות ידיעה קונסטרוקטיבית על ההפרות המתבצעות באמצעותה. יסוד זה יתקיים, בנסיבות האמורות, אך ורק כאשר יש לחברות ידיעה ממשית על הפרות ספציפיות, בעת שבידיהן להפסיקן. בנוסף נקבע כי אין תרומה משמעותית של החברות להפרה, שכן מי שמאפשר את הגישה לקבצים בשיטה הספציפית של התוכנות הנדונות הנם המשתמשים הפרטיים, ולא חברות התוכנה.

בסיכום דבריו אמר השופט כי "ההיסטוריה הראתה שהזמן וכוחות השוק מהווים את נקודת שיווי המשקל בין האינטרסים המתנגשים (של הפיתוח הטכנולוגי מחד, ובעלי זכויות היוצרים מאידך), בין אם הטכנולוגיה החדשה היא אורגן, מכונת צילום, טייפ להקלטה, וידאו להקלטה, מחשב אישי, מכונת קריוקי או גן MP3. לכן, אף שקיים פיתוי לשנות את התיאוריות המשפטיות בהווה על מנת לטפל בבעיה "בוערת", יש לפעול בהירות רבה."

יצוין, כי פסיקה חשובה זו נבחנת עתה ע"י בית המשפט העליון של ארה"ב

שינויים מהותיים בתזכיר חוק זכויות יוצרים (העתקה פרטית)

משרד המשפטים פרסם באחרונה את תזכיר חוק זכויות יוצרים (העתקה פרטית), אשר נועד לעדכן את הסדר ההעתקה למטרות פרטיות הקבוע כיום בפקודת זכות יוצרים. על-פי החוק הקיים מותרת העתקה פרטית של יצירה הטבועה על גבי "קלטת", כאשר